

Лица на равнинни фигури

-1-

Ако $D \subseteq \mathbb{R}^2$, то $s(D) = \iint_D 1 dx dy$.

Лицето на D е двоен интеграл. В следващите задачи ще пресметаме лицата на фигури, определени от равнинни криви.

Зад. 1. Намерете лицето на елипсата $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \leq 1, a, b > 0$.

Реш. Обобщена полярна смяна $x = a \cdot r \cos \varphi$, $y = b \cdot r \sin \varphi$, $r \geq 0$, $0 \leq \varphi \leq 2\pi$.

$$|J| = \begin{vmatrix} x'_r & x'_\varphi \\ y'_r & y'_\varphi \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a \cos \varphi & -a r \sin \varphi \\ b \sin \varphi & b r \cos \varphi \end{vmatrix} = a b r (\cos^2 \varphi + \sin^2 \varphi) = a b r.$$

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \leq 1 \Leftrightarrow \frac{a^2 r^2 \cos^2 \varphi}{a^2} + \frac{b^2 r^2 \sin^2 \varphi}{b^2} \leq 1 \Leftrightarrow r^2 \leq 1 \Leftrightarrow 0 \leq r \leq 1.$$

$$\begin{aligned} \text{Така } S &= \iint_D 1 dx dy = \int_0^{2\pi} \int_0^1 |J| dr d\varphi = \int_0^{2\pi} \int_0^1 a b r dr d\varphi = \\ &= a b \cdot \int_0^{2\pi} \left[\frac{r^2}{2} \right]_0^1 d\varphi = a b \cdot \int_0^{2\pi} \frac{1}{2} d\varphi = a b \cdot 2\pi \cdot \frac{1}{2} = \pi a b. \end{aligned}$$

Зад. 2. Намерете лицето, заградено от кривата $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = x + y, a, b > 0$.

Реш. Когато имаме крива, трябва да определим кой знак определя крайно множество. Например $x^2 + y^2 = R^2$ е уравнението на окръжност. $x^2 + y^2 \geq R^2$ са точките извън окръжността. На това безкрайно множество не можем да поставим лице.

$x^2 + y^2 \leq R^2$ са точките вътре в кръга — това ~~е~~ множество има лице.

Искаме да изберем знак \geq / \leq , т.е. да отхвърлим безкрайно обемни точки. За достатъчно големи x, y , израз от по-висока степен става по-голям, т.е. $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \geq x + y$. Точно това искаме да изберем. Така множеството заградено от дадената крива

$$\text{е } D: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \leq x + y.$$

Може да направим същото полярна сметка като в Заг. 1. -2-
Вместо това, ще направим линейна сметка: $\begin{cases} x = au \\ y = bv \end{cases}, u, v \in \mathbb{R}.$

$$|J| = \begin{vmatrix} x'_u & x'_v \\ y'_u & y'_v \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & 0 \\ 0 & b \end{vmatrix} = ab.$$

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \leq 1 \Leftrightarrow u^2 + v^2 \leq au + bv \Leftrightarrow u^2 - au + v^2 - bv \leq 0$$

$$u^2 - 2 \cdot u \cdot \frac{a}{2} + \left(\frac{a}{2}\right)^2 + v^2 - 2 \cdot v \cdot \frac{b}{2} + \left(\frac{b}{2}\right)^2 \leq \left(\frac{a}{2}\right)^2 + \left(\frac{b}{2}\right)^2$$

$$T: \left(u - \frac{a}{2}\right)^2 + \left(v - \frac{b}{2}\right)^2 \leq \frac{a^2 + b^2}{4} \text{ - това е кръг с център } \left(\frac{a}{2}, \frac{b}{2}\right) \text{ и радиус } \sqrt{\frac{a^2 + b^2}{4}}.$$

$$S = \iint_D 1 dx dy = \iint_T |J| du dv = ab \cdot \iint_T 1 du dv = ab \cdot S(T).$$

$$\text{Лицето на } T \text{ е } \pi \cdot \left(\sqrt{\frac{a^2 + b^2}{4}}\right)^2 = \pi \cdot \frac{a^2 + b^2}{4}.$$

$$\Rightarrow S(D) = ab \cdot \pi \cdot \frac{a^2 + b^2}{4}.$$

Заг. 3. Намерете лицето образувано от $(x^2 + y^2)^2 = 2a^2(x^2 - y^2)$, $a > 0$

Реш. Вдясно изразът е по-висока степен $\Rightarrow D: (x^2 + y^2)^2 \leq 2a^2(x^2 - y^2)$.

$$S(D) = \iint_D 1 dx dy.$$

D се определя от четни степени на x и y . $\Rightarrow D$ е симетрично спрямо осите и лицето на D е равно във всеки квадрант.

\Rightarrow Лицето на D е 4 пъти по лицето на D в първи квадрант.

Формално горното разсъждение може да се направя така:

$$D = D_1 \cup D_2 \cup D_3 \cup D_4, \quad D_1 = D \cap \{(x, y) \mid x \geq 0, y \geq 0\} \text{ - частта от } D \text{ в } I \text{ кв.}$$

$$D_2 = D \cap \{(x, y) \mid x \leq 0, y \geq 0\} \text{ - II кв.}$$

$$D_3 = D \cap \{(x, y) \mid x \leq 0, y \leq 0\} \text{ - III кв.}$$

$$D_4 = D \cap \{(x, y) \mid x \geq 0, y \leq 0\} \text{ - IV кв.}$$

$$S(D) = S(D_1) + S(D_2) + S(D_3) + S(D_4) = \iint_{D_1} 1 dx dy + \iint_{D_2} 1 dx dy + \dots$$

$\iint_D 1 dx dy$. Правилна смяна $\begin{cases} x = -u \\ y = v \end{cases}$, $x \leq 0 \Rightarrow u \geq 0$, $y \geq 0 \Rightarrow v \geq 0$. -3-

$$(x, y) \in D \Rightarrow (x^2 + y^2)^2 \leq 2a^2(x^2 - y^2)$$

$$\Rightarrow (u^2 + v^2)^2 \leq 2a^2(u^2 - v^2) \Rightarrow (u, v) \in D$$

и от $u \geq 0, v \geq 0 \Rightarrow (u, v) \in D_1$.

$$J = \begin{vmatrix} x'_u & x'_v \\ y'_u & y'_v \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = -1, |J| = 1.$$

Тогава $\iint_D 1 dx dy = \iint_{D_1} 1 dx dy$.

Аналогично със смяните $\begin{cases} x = -u \\ y = -v \end{cases}$ и $\begin{cases} x = u \\ y = -v \end{cases}$ се

доказва, че $s(D_3) = s(D_4) = s(D_1)$.

Всъщност подробно доказателство, че осевата симетрия запазва лицето.

Така $s(D) = 4s(D_1)$, $D_1: \begin{cases} (x^2 + y^2)^2 \leq 2a^2(x^2 - y^2) \\ x, y \geq 0 \end{cases}$

Правилна полярна смяна в D_1 : $\begin{cases} x = r \cos \varphi \\ y = r \sin \varphi \end{cases}$, $|J| = r$, $r \geq 0$

$(x^2 + y^2)^2 \leq 2a^2(x^2 - y^2) \Rightarrow (r^2)^2 \leq 2a^2(r^2 \cos^2 \varphi - r^2 \sin^2 \varphi)$ от $x, y \geq 0 \Rightarrow 0 \leq \varphi \leq \pi/2$.

$$r^4 \leq 2a^2 r^2 (\cos^2 \varphi - \sin^2 \varphi) = 2a^2 r^2 \cos 2\varphi, r^2 \leq 2a^2 \cos 2\varphi.$$

Оттук $\cos^2 \varphi \geq \frac{r^2}{2a^2} \geq 0 \Rightarrow$ от $\varphi \in [0, \pi/2] \Rightarrow 2\varphi \in [0, \pi/2]$.

Тогава $r \leq \sqrt{2a^2 \cos 2\varphi} = a \sqrt{2 \cos 2\varphi}$. $\varphi \in [0, \pi/4]$.

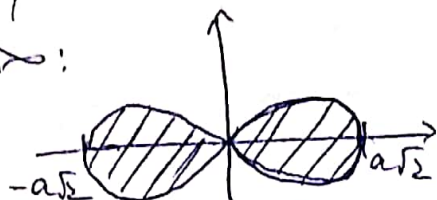
Така след смяната D_1 е триъгълник $\begin{cases} 0 \leq \varphi \leq \pi/4 \\ 0 \leq r \leq a \sqrt{2 \cos 2\varphi} \end{cases}$.

$$s(D) = 4s(D_1) = 4 \cdot \iint_{D_1} 1 dx dy = 4 \int_0^{\pi/4} \int_0^{a\sqrt{2\cos 2\varphi}} r dr d\varphi =$$

$$= 4 \cdot \int_0^{\pi/4} \frac{r^2}{2} \Big|_0^{a\sqrt{2\cos 2\varphi}} d\varphi = 4 \cdot \int_0^{\pi/4} \frac{a^2 \cdot 2 \cos 2\varphi}{2} d\varphi = 2a^2 \int_0^{\pi/4} \cos 2\varphi d(2\varphi)$$

$$= 2a^2 \cdot \sin 2\varphi \Big|_0^{\pi/4} = \boxed{2a^2}$$

Бел. Столещаста крива носи името на Бернули и има формата на знака за ∞ : -4-



Зад. 4. Намерете лицето, определено от кривата $(x^2+y^2)^2 = x^3+y^3$.

Реш. Вгълно стелента е по-висока $\Rightarrow D: (x^2+y^2)^2 \leq x^3+y^3$.

Поларна смяна $x = r \cos \varphi$, $y = r \sin \varphi$, $|J| = r$, $r \geq 0$, $0 \leq \varphi \leq 2\pi$.

$$(x^2+y^2)^2 \leq x^3+y^3 \Rightarrow (r^2)^2 \leq r^3 \sin^3 \varphi + r^3 \cos^3 \varphi \Rightarrow r^3 (\sin^3 \varphi + \cos^3 \varphi)$$

$$\Rightarrow r \leq \sin^3 \varphi + \cos^3 \varphi. \text{ Оттук, } \sin^3 \varphi + \cos^3 \varphi \geq r \geq 0.$$

$$(\sin \varphi + \cos \varphi) (\sin^2 \varphi - \sin \varphi \cos \varphi + \cos^2 \varphi) \geq 0$$

Потенциален квадрат \Rightarrow винаги неотрицателен.

Тъгава $\sin \varphi + \cos \varphi \geq 0$. Директно се вижда, че решенията в $[0; 2\pi]$ са $[0; \frac{3\pi}{4}] \cup [\frac{7\pi}{4}; 2\pi]$.

Така получихме 2 интервала за φ .

Вместо $\varphi \in [0; 2\pi]$, по-накало можем да изберем $\varphi \in [-\pi; \pi]$.

Решенията на $\sin \varphi + \cos \varphi \geq 0$ в $[-\pi; \pi]$ са $\varphi \in [-\frac{\pi}{4}; \frac{3\pi}{4}]$. еден интервал.

Затова предпозитаме втората смяна.

Тъгава след смяната D е криволинейен сектор: $\left. \begin{array}{l} -\pi/4 \leq \varphi \leq 3\pi/4 \\ 0 \leq r \leq \sin^3 \varphi + \cos^3 \varphi \end{array} \right\}$

$$\Rightarrow S(D) = \iint_D dx dy = \iint_T |J| dr d\varphi = \int_{-\pi/4}^{3\pi/4} \left(\int_0^{\sin^3 \varphi + \cos^3 \varphi} r dr \right) d\varphi =$$

$$= \int_{-\pi/4}^{3\pi/4} \frac{r^2}{2} \Big|_0^{\sin^3 \varphi + \cos^3 \varphi} d\varphi = \frac{1}{2} \int_{-\pi/4}^{3\pi/4} (\sin^3 \varphi + \cos^3 \varphi)^2 d\varphi =$$

$$= \frac{1}{2} \int_{-\pi/4}^{3\pi/4} (\sin^6 \varphi + 2\sin^3 \varphi \cos^3 \varphi + \cos^6 \varphi) d\varphi.$$

$$\begin{aligned} \sin^2 \varphi + \cos^2 \varphi &= 1 \Rightarrow 1 = (\sin^2 \varphi + \cos^2 \varphi)^3 = \\ &= \sin^6 \varphi + 3\sin^4 \varphi \cos^2 \varphi + 3\sin^2 \varphi \cos^4 \varphi + \cos^6 \varphi = \\ &= \sin^6 \varphi + \cos^6 \varphi + 3\sin^2 \varphi \cos^2 \varphi (\sin^2 \varphi + \cos^2 \varphi). \end{aligned}$$

$$\text{Оттук } \sin^6 \varphi + \cos^6 \varphi = 1 - 3\sin^2 \varphi \cos^2 \varphi.$$

$$\Rightarrow S = \int_{-\pi/4}^{3\pi/4} (1 - 3\sin^2 \varphi \cos^2 \varphi + 2\sin^3 \varphi \cos^3 \varphi) d\varphi =$$

$$= \frac{1}{2} \int_{-\pi/4}^{3\pi/4} \left(1 - \frac{3}{4} \cdot 4\sin^2 \varphi \cos^2 \varphi + \frac{1}{4} \cdot 8\sin^3 \varphi \cos^3 \varphi \right) d\varphi =$$

$$= \frac{1}{2} \int_{-\pi/4}^{3\pi/4} \left(1 - \frac{3}{4} \sin^2 2\varphi + \frac{1}{4} \sin^3 2\varphi \right) d\varphi = \frac{1}{8} \int_{-\pi/4}^{3\pi/4} \left(4 - 3\sin^2 2\varphi + \sin^3 2\varphi \right) d\varphi$$

$$\text{Полагаме } 2\varphi = t, \quad -\pi/4 \leq \varphi \leq 3\pi/4 \Rightarrow -\frac{\pi}{2} \leq 2\varphi = t \leq \frac{3\pi}{2}$$

$$\varphi = t/2 \Rightarrow d\varphi = \frac{1}{2} dt$$

$$S = \frac{1}{8} \cdot \int_{-\pi/2}^{3\pi/2} (4 - 3\sin^2 t + \sin^3 t) \cdot \frac{1}{2} dt = \frac{1}{16} \int_{-\pi/2}^{3\pi/2} (4 - 3\sin^2 t + \sin^3 t) dt.$$

$$\cos 2t = \cos^2 t - \sin^2 t = 1 - 2\sin^2 t \Rightarrow \sin^2 t = \frac{1 - \cos 2t}{2}$$

$$\sin^3 t = 3\sin t - 4\sin^3 t \Rightarrow \sin^3 t = \frac{3\sin t - \sin 3t}{4}.$$

$$\frac{1}{16} \int_{-\pi/2}^{3\pi/2} (4 - 3\sin^2 t + \sin^3 t) dt = \frac{1}{16} \int_{-\pi/2}^{3\pi/2} \left(\frac{5}{2} + \frac{3}{2} \cos 2t + \frac{3}{4} \sin t - \frac{1}{4} \sin 3t \right) dt$$

$$= \frac{1}{16} \cdot \left(\frac{5}{2} t + \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{2} \sin 2t - \frac{3}{4} \cos t + \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{3} \cos 3t \right) \Big|_{-\pi/2}^{3\pi/2}$$

равни в границите от периодичност

$$= \frac{1}{16} \cdot \frac{5}{2} \cdot 2\pi = \boxed{\frac{5\pi}{16}}$$

Следващата задача е от изпит.

Зад. 5. Намерете лицето на множеството, определено от
 неравенството $x^2 + (y-2)^2 \leq 4 - 2\sqrt{2(x^2+y^2)}$. -6-

Реш. Нека $x = r \cos \varphi$
 $y = r \sin \varphi$, $r \geq 0$
 $0 \leq \varphi \leq 2\pi$, $|J| = r$.

$$x^2 + (y-2)^2 \leq 4 - 2\sqrt{2(x^2+y^2)}$$

$$r^2 \cos^2 \varphi + r^2 \sin^2 \varphi - 4r \sin \varphi + 4 \leq 4 - 2\sqrt{2}r$$

$$r^2 - 4r \sin \varphi \leq -2r\sqrt{2}, \quad | : r$$

$$r - 4 \sin \varphi \leq -2\sqrt{2}$$

$$0 \leq r \leq -2\sqrt{2} + 4 \sin \varphi = 4(\sin \varphi - \frac{\sqrt{2}}{2})$$

$$\rightarrow \sin \varphi - \frac{\sqrt{2}}{2} \geq 0, \quad \sin \varphi \geq \frac{\sqrt{2}}{2}, \quad \varphi \in [\pi/4; 3\pi/4].$$

Така получихме граници "по φ " : $\pi/4 \leq \varphi \leq 3\pi/4$

$$S = \iint_T |J| dr d\varphi = \int_{\pi/4}^{3\pi/4} \left(\int_0^{4(\sin \varphi - \frac{\sqrt{2}}{2})} r dr \right) d\varphi =$$

$$= \int_{\pi/4}^{3\pi/4} \frac{r^2}{2} \Big|_0^{4(\sin \varphi - \frac{\sqrt{2}}{2})} d\varphi = \int_{\pi/4}^{3\pi/4} \frac{1}{2} (4(\sin \varphi - \frac{\sqrt{2}}{2}))^2 d\varphi =$$

$$= \frac{1}{2} \int_{\pi/4}^{3\pi/4} (16(\sin^2 \varphi - \sqrt{2} \sin \varphi + \frac{1}{2})) d\varphi =$$

$$= 8 \int_{\pi/4}^{3\pi/4} \left(\frac{1 - \cos 2\varphi}{2} - \sqrt{2} \sin \varphi + \frac{1}{2} \right) d\varphi = 8 \int_{\pi/4}^{3\pi/4} \left(1 - \frac{\cos 2\varphi}{2} - \sqrt{2} \sin \varphi \right) d\varphi$$

$$= 8 \cdot \left(\varphi - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \sin 2\varphi + \sqrt{2} \cdot \cos \varphi \right) \Big|_{\pi/4}^{3\pi/4} =$$

$$= 8 \cdot \left(\frac{3\pi}{4} - \frac{1}{4} \cdot (-1) + \sqrt{2} \cdot \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right) - \left(\frac{\pi}{4} - \frac{1}{4} \cdot 1 + \sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} \right) \right) =$$

$$= 8 \left(\frac{3\pi}{4} + \frac{1}{4} - 1 - \frac{\pi}{4} + \frac{1}{4} - 1 \right) = 8 \left(\frac{\pi}{2} - \frac{3}{2} \right) = \underline{4(\pi - 3)}.$$

От геометрията е известно, че средата на отсечката, свързваща $A(x_A, y_A)$ и $B(x_B, y_B)$ е с координати $(\frac{x_A+x_B}{2}, \frac{y_A+y_B}{2})$.

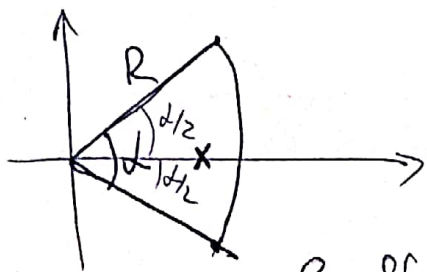
Ако имаме три точки $A(x_A, y_A)$, $B(x_B, y_B)$, $C(x_C, y_C)$, медицентър на $\triangle ABC$ е с координати $(\frac{x_A+x_B+x_C}{3}, \frac{y_A+y_B+y_C}{3})$.
Тези точки се наричат още център на тежестта.

Аналогично, център на тежестта на n точки $(x_1, y_1), \dots, (x_n, y_n)$ е точката с координати $(\frac{x_1+x_2+\dots+x_n}{n}, \frac{y_1+y_2+\dots+y_n}{n})$.

След практичен преход можем да намерим център на тежестта на "произволно" множество в \mathbb{R}^2 : Ако $D \subseteq \mathbb{R}^2$, знаменателът към $S(D) = \iint_D 1 dx dy$, а числителят към $\iint_D x dx dy$ за първата координата, и $\iint_D y dx dy$ за втората координата.

Така, център на тежестта на $D \subseteq \mathbb{R}^2$ е $(\frac{\iint_D x dx dy}{\iint_D 1 dx dy}, \frac{\iint_D y dx dy}{\iint_D 1 dx dy})$.

Зад. 6. Намерете центърът на тежестта на кръгов сектор с ъгъл α и радиус R .
Реш. Разполагаме кръгов сектор по следния начин:



За пресмятане на интегралите правим полярна смяна. Секторът се преобразува до $0 \leq r \leq R$ и $-\frac{\alpha}{2} \leq \varphi \leq \frac{\alpha}{2}$.
 $x = r \cos \varphi$, $y = r \sin \varphi$, $|J| = r$.

$$S = \iint_D 1 dx dy = \int_0^R \int_{-\alpha/2}^{\alpha/2} r d\varphi dr = \int_{-\alpha/2}^{\alpha/2} 1 d\varphi \cdot \int_0^R r dr =$$

$$= \alpha \cdot \frac{R^2}{2} \quad (\text{съгласува се с формула за лице на кръг при } \alpha = 2\pi)$$

$$S_x = \iint_D x dx dy = \int_0^R \int_{-\alpha/2}^{\alpha/2} r \cdot r \cos \varphi dr d\varphi = \int_0^R r^2 dr \cdot \int_{-\alpha/2}^{\alpha/2} \cos \varphi d\varphi =$$

$$= \frac{R^3}{3} \cdot \sin \varphi \Big|_{-\pi/2}^{\pi/2} = \frac{2R^3 \sin \varphi}{3 \sin \frac{\pi}{2}} \rightarrow m_x = \frac{2R^3 \sin \frac{\pi}{2}}{3 \cdot 2R^2} = \frac{4R \sin \frac{\pi}{2}}{3 \cdot 2}$$

$$S_y = \int_0^R \int_{-\pi/2}^{\pi/2} r \cdot r \sin \varphi d\varphi dr = \frac{R^3}{3} \cdot \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \sin \varphi d\varphi = \frac{R^3}{3} \cdot \cos \varphi \Big|_{-\pi/2}^{\pi/2} = 0.$$

$$\Rightarrow m_y = \frac{S_y}{S} = 0.$$

Центърът на тежестта е точката $(\frac{4R \sin \frac{\pi}{2}}{3 \cdot 2}, 0)$.

Зад. 7. Намерете лицето и центърът на тежестта на множеството $D: \begin{cases} x^{2/3} + y^{2/3} \leq 1 \\ x, y \geq 0 \end{cases}$

Реш. Тук е подходяща обобщена полярна смяна $\begin{cases} x = r \cos^3 \varphi \\ y = r \sin^3 \varphi \end{cases}$.

$$\text{От } x, y \geq 0 \Rightarrow 0 \leq \varphi \leq \pi/2.$$

$$x^{2/3} + y^{2/3} = r^{2/3} (\cos^2 \varphi + \sin^2 \varphi) = r^{2/3} \leq 1 \Leftrightarrow r \leq 1.$$

Тогава D се трансформира в $T: \begin{cases} 0 \leq \varphi \leq \pi/2 \\ 0 \leq r \leq 1 \end{cases}$.

$$J = \begin{vmatrix} x'_r & x'_\varphi \\ y'_r & y'_\varphi \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \cos^3 \varphi & r \cdot 3 \cos^2 \varphi \cdot (-\sin \varphi) \\ \sin^3 \varphi & r \cdot 3 \sin^2 \varphi \cdot \cos \varphi \end{vmatrix} =$$

$$= 3r \cos^4 \varphi \sin^2 \varphi + 3r \cos^2 \varphi \sin^4 \varphi = 3r \sin^2 \varphi \cos^2 \varphi.$$

$$S = \iint_D 1 dx dy = \iint_T |J| d\varphi dr = \int_0^1 3r dr \cdot \int_0^{\pi/2} \sin^2 \varphi \cos^2 \varphi d\varphi =$$

$$= \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{4} \int_0^{\pi/2} 4 \sin^2 \varphi \cos^2 \varphi d\varphi = \frac{3}{8} \int_0^{\pi/2} \sin^2 2\varphi d\varphi = \frac{3}{8} \int_0^{\pi/2} \left(\frac{1 - \cos 4\varphi}{2} \right) d\varphi =$$

$$= \frac{3}{8} \left(\frac{\varphi}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4} \cdot \sin 4\varphi \right) \Big|_0^{\pi/2} = \frac{3}{8} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi}{2} = \boxed{\frac{3\pi}{32}}$$

За център на тежестта, трябва да пресметнем

$$\iint_D x dx dy = \iint_T x \cdot |J| d\varphi dr = \iint_T r \cos^3 \varphi \cdot 3r \sin^2 \varphi \cos^2 \varphi dr d\varphi =$$

$$\begin{aligned}
&= \int_0^1 3r^2 dr \cdot \int_0^{\pi/2} \sin^2 \varphi \cos^5 \varphi d\varphi = \frac{r^3}{3} \Big|_0^1 \cdot \int_0^{\pi/2} \sin^2 \varphi \cos^4 \varphi \cdot \underbrace{\cos \varphi d\varphi}_{-3} \\
&= \int_0^{\pi/2} \sin^2 \varphi \cos^4 \varphi d\sin \varphi = \int_0^{\pi/2} \cos^4 \varphi d \frac{\sin^3 \varphi}{3} \quad \text{по частна} \\
&= \frac{\sin^3 \varphi \cdot \cos^4 \varphi}{3} \Big|_0^{\pi/2} - \int_0^{\pi/2} \frac{\sin^3 \varphi}{3} \cdot 4 \cos^3 \varphi \cdot (-\sin \varphi) d\varphi = \\
&= \frac{4}{3} \int_0^{\pi/2} \sin^4 \varphi \cos^3 \varphi d\varphi = \frac{4}{3} \int_0^{\pi/2} \sin^4 \varphi \cos^2 \varphi d\sin \varphi = \\
&= \frac{4}{3} \int_0^{\pi/2} \cos^2 \varphi d \frac{\sin^5 \varphi}{5} = \frac{4}{15} \int_0^{\pi/2} \cos^2 \varphi d\sin^5 \varphi = \text{по частна} \\
&= \frac{4}{15} \cos^2 \varphi \sin^5 \varphi \Big|_0^{\pi/2} + \frac{4}{15} \int_0^{\pi/2} \sin^5 \varphi \cdot 2 \cos \varphi (\sin \varphi) d\varphi = \\
&= \frac{8}{15} \int_0^{\pi/2} \sin^6 \varphi d\sin \varphi = \frac{8}{15} \cdot \frac{\sin^7 \varphi}{7} \Big|_0^{\pi/2} = \frac{8}{105} \cdot 1 = \frac{8}{105} .
\end{aligned}$$

$$\Rightarrow m_x = \frac{\iint_D x dx dy}{\iint_D 1 dx dy} = \frac{8/105}{3\pi/32} = \frac{8}{105} \cdot \frac{32}{3\pi} = \frac{256}{315\pi} .$$

Поради съображения за симетрия (~~много~~многоството е симетрично при смяна на x и y), центърът на тежестта лежи на правата $x=y$, т.е. $m_y = m_x = \frac{256}{315\pi}$.

Така център на тежестта е точката $M\left(\frac{256}{315\pi}, \frac{256}{315\pi}\right)$.

В тези задачи считаме, че многоството е еднородно (с еднаква плътност във всяка точка). Дори и това да не е в сила, можем да приложим същите идеи:

Ако $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ е плътността на D , то масата на D е $\iint_D f(x,y) dx dy$, а

центърът на тежестта на D е $\left(\frac{\iint_D x f(x,y) dx dy}{\iint_D f(x,y) dx dy}, \frac{\iint_D y f(x,y) dx dy}{\iint_D f(x,y) dx dy} \right)$.